

W sekcji „Liczba punktów ECTS” suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Zajęcia kierunkowe

SYLABUS ZAJĘĆ/GRUPY ZAJĘĆ

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Humanistyczny			
Kierunek studiów	Filologia Angielska			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	Wstęp do językoznawstwa			
Course / group of courses	Introduction to linguistics			
Kod zajęć / grupy zajęć		Kod Erasmusa		
Punkty ECTS	2	Rodzaj zajęć ¹	wykład	
Rok studiów	1	Semestr	I	
Formaprowadzenia zajęć ²	Liczba godzin [godz.]	Punkty ECTS	Semestr	Forma zaliczenia
wykład	15	2	I	Zaliczenie, egzamin
Koordynator	dr Grzegorz Nawrocki			
Prowadzący	dr Grzegorz Nawrocki			
Język wykładowy	polski			

Objaśnienia:

¹ Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

² Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się

1	Student posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę na temat wybranych faktów i zjawisk z dziedziny językoznawstwa	F11_W01	egzamin
2	Student rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa zwiadaną z wybraną sferą działalności zawodowej	F11_W03	egzamin

Stosowane metody osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)
Wykład informacyjny z wykorzystaniem prezentacji (ppt) oraz demonstracja przykładów
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się
Egzamin pisemny: pytania otwarte lub zamknięte. Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie co najmniej 51% punktów
Warunki zaliczenia
Uczestnictwo w wykładach (zaliczenie na końcu semestru); warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia
Treści programowe (skrócony opis)
Wprowadzenie do nauki o języku
Contents of the study programme (short version)
Introduction to the study of Language
Treści programowe (pełny opis)
Wykład poświęcony jest szerokiemu wachlarzowi problemów związanych z opisem języka (fonetyka, fonologia, morfologia, składnia, semantyka, pragmatyka, analiza dyskursu). Historia językoznawstwa. Cechy i funkcje języka. Historia pisma. Teorie powstania języka.
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
Grzegorzyczkowa, R. (2007). Wstęp do językoznawstwa. Wydawnictwo naukowe PWN Łuczyński, E., Maćkiewicz, J. (2000). Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego Furda, A. (1990). Językoznawstwo otwarte. Wydawnictwo Ossolineum Yule, G. (2012). The Study of Language. 4th edition, Cambridge: CUP.

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	językoznawstwo
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (15 h) + konsultacje z prowadzącym (1 h) + udział w egzaminie (1 h)	17
Przygotowanie do egzaminu	25
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	57
Liczba punktów ECTS	

Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego(17 h)	0,6
Zajęcia o charakterze praktycznym (40 h)	1,5

Objaśnienia:

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji „Liczba punktów ECTS” suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

SYLABUS ZAJĘĆ/GRUPY ZAJĘĆ

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Humanistyczny - Zakład Filologii			
Kierunek studiów	Filologia			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	Wstęp do literaturoznawstwa			
Course / group of courses				
Kod zajęć / grupy zajęć	598	Kod Erasmusa		
Punkty ECTS		Rodzaj zajęć¹	obowiązkowe	
Rok studiów	1	Semestr	1	
Forma prowadzenia zajęć²	Liczba godzin [godz.]	Punkty ECTS	Semestr	Forma zaliczenia
w	15	2	1	Zaliczenie, egzamin
Koordinator	dr Joanna Graca			
Prowadzący	dr Joanna Graca			
Język wykładowy	polski			

Objaśnienia:

¹ Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

² Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Znajomość podstawowych terminów literaturoznawczych po kształceniu w szkołach ponadpodstawowych			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się
1.	Posiada zaawansowaną wiedzę z dziedziny teorii literatury i metodologii badań literackich	F1_W01	Egzamin
2	Zna w zaawansowanym stopniu terminologię literaturoznawczą	F1_W03	Egzamin

Stosowane metody osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)	
-metody podające: wykład informacyjny -metody eksponujące: materiał audiowizualny, prezentacja	
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się	
Egzamin pisemny	
Warunki zaliczenia	
Zaliczenie na podstawie obecności na wykładach, egzamin.	
Treści programowe (skrótowy opis)	
Zaznajomienie studentów z zagadnieniami z zakresu analizy dzieła literackiego oraz z zakresu badań literaturoznawczych na poziomie zaawansowanym.	
Contents of the study programme (short version)	
Treści programowe (pełny opis)	
1.Wyznaczniki literackości. Funkcje literatury. 2.Pojęcia i definicje z zakresu nauki o literaturze/działów literaturoznawstwa. 3.Wybrane zagadnienia genologii: kryteria podziału na rodzaje literackie, charakterystyka wybranych gatunków literackich. 4.Literatura fikcyjna a literatura faktu. 5.Literatura „teatrem mowy”: autor, podmiot mówiący, techniki narracji, postać, czytelnik. 6.Czas i przestrzeń w utworach literackich. 7.Elementy stylistyki: środki stylistyczne i figury retoryczne. 8.Wybrane zagadnienia z metodologii badań literackich: hermeneutyka, psychoanaliza, gender studies. 9.Zagadnienia intertekstualności.	
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)	
1.Burzyńska, A., Markowski, M. P.: teorie literatury XX wieku, Kraków 2006. 2.J. Sławiński (pod red.) Słownik terminów literackich, Ossolineum (wiele wydań), seria: Vadamecum polonisty. 3.Kaniewska, B., Legeżyńska, A.: Teoria literatury, Poznań 2002.	

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	Literaturoznawstwo
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (15h.) + konsultacje z prowadzącym (1 h) + udział w egzaminie (2 h)	18 godz.
Przygotowanie do egzaminu	7 godz.

Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	35 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60 godz.
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (18 h)	0,6
Zajęcia o charakterze praktycznym (35 h)	1,1

Objaśnienia:

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji „Liczba punktów ECTS” suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

SYLABUS ZAJĘĆ/GRUPY ZAJĘĆ

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Humanistyczny		
Kierunek studiów	Filologia/Specjalność: Filologia Angielska, Filologia Germańska, Filologia Romańska - stacjonarne		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	Akwizycja i nauka języków		
Course / group of courses	Language acquisition and learning		
Kod zajęć / grupy zajęć		Kod Erasmusa	
Punkty ECTS	2	Rodzaj zajęć¹	obowiązkowe
Rok studiów	pierwszy	Semestr	pierwszy
Forma prowadzenia zajęć²	Liczba godzin [godz.]	Punkty ECTS	Semestr
W	30	2	pierwszy
			Forma zaliczenia
			zaliczenie, egzamin pisemny
Koordynator	dr Joanna Boratyńska-Sumara		
Prowadzący	dr Joanna Boratyńska-Sumara		
Język wykładowy	polski		

Objaśnienia:

¹ Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

² Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Brak			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się

1.	Wie i rozumiana czym polegają procesy przyswajania i uczenia się języków - języka ojczystego i języków kolejnych/obcych;	F11_W02	Egzamin pisemny
2.	Potrafi planować i efektywnie realizować rozwój własnej kompetencji różnojęzycznej i różnokulturowej przez całe życie w kontekstach szkolnych i zawodowych;	F11_U12	Ankieta ewaluacyjna
3.	Potrafi skutecznie stosować strategie uczenia się i użycia języka	F11_U13	Ankieta ewaluacyjna

Stosowane metody osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

- metoda podająca: wykład informacyjny
- metoda problemowe: wykład konwersatoryjny, metody aktywizujące, dyskusja dydaktyczna, analiza przypadku, burza mózgów)
- metody eksponujące: prezentacje PP, materiał audiowizualny

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Wiedza: Obecność na co najmniej 13 z 15 zajęć; Pozytywna ocena z egzaminu pisemnego:

Umiejętności: Ankieta ewaluacyjna

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest pozytywna ocena z pisemnego egzaminu końcowego. Ocena zgodnie z kryteriami oceny wypowiedzi pisemnych i ustnych na kierunku filologia, obowiązującymi w IH PWSZ w Tarnowie.

Treści programowe (skrócony opis)

Kurs ma na celu zapoznanie studentów z wiedzą na temat nabywania języka pierwszego/ojczystego, języka drugiego/pierwszego języka obcego oraz języków trzecich i kolejnych - zorientowaną na zastosowania praktyczne, takie jak: planowanie i efektywne realizowanie rozwoju własnej kompetencji różnojęzycznej i różnokulturowej oraz umiejętność używania odpowiednich strategii uczenia się i użycia języka.

Contents of the study programme (short version)

The course is aimed at acquiring knowledge about the processes of acquisition of the first (mother tongue), second and additional (foreign) languages

Treści programowe (pełny opis)

Celem zajęć jest zapoznanie studentów ze stanem badań nad psycholingwistycznymi oraz społecznymi uwarunkowaniami procesów nabywania języka ojczystego przez dzieci oraz nabywania: przyswajania i uczenia się języków drugich, trzecich i kolejnych przez dzieci i dorosłych. Dodatkowym celem zajęć jest uwrażliwienie studentów na korzyści płynące z wspierania rozwoju wielojęzyczności/ różnojęzyczności na kolejnych etapach edukacji szkolnej oraz pracy zawodowej.

15. Język jako narzędzie kultury. Rola języka w rozwoju poznawczym człowieka.
16. Wiedza językowa: Zapamiętywanie, przechowywanie w pamięci i odtwarzanie z pamięci
17. Teorie nabywania języka ojczystego przez dzieci – stan badań.
18. Historia i specyfika badań psychologicznych nad dwujęzycznością u dzieci.
19. Psycholingwistyczne uwarunkowania procesów przyswajania języka drugiego i trzeciego oraz uczenia się pierwszego i drugiego języka obcego.

20. Rodzaje dwu- i wielojęzyczności. Dwu- i wielojęzyczność wzbogacająca i zubażająca.
21. Korzyści i koszty rozwijania wielojęzyczności u dzieci - fakty i mity.
22. Holistyczna koncepcja nabywania wiedzy wielojęzycznej
23. Wpływy międzyjęzykowe w nabywaniu języków drugich i kolejnych.
24. Działania językowe: Tworzenie i rozumienie wypowiedzi, działania interakcyjne i mediacyjne.
25. Autentyczność i znaczenie a proces nabywania kolejnych języków
26. Wpływ czynników niejęzykowych na efektywność uczenia się kolejnych języków
27. Strategie uczenia się oraz użycia języka
28. Europejska polityka językowa. Poziomy biegłości językowej na podstawie Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Pluralistyczne podejście do nabywania kolejnych języków i poznawania nowych kultur.

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

Chłopek, Zofia (2011): *Nabywanie języków trzecich i kolejnych oraz wielojęzyczność*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.

Dakowska, Maria (2001): *Psycholingwistyczne podstawy dydaktyki języków obcych*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Europejski System Opisu Kształcenia Językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie. Warszawa: CODN.

Gleason, Jean, Berko; Ratner, Nan, Bernstein (red.) (2005): *Psycholingwistyka*. Gdańsk: Gdańskie Wyd. Psychologiczne.

Kotarba-Kańczugowska, Marta (2015): *Edukacja otwarta na języki. Różnojęzyczność w teorii i praktyce*. Kraków. Impuls.

Kurcz, Ida (red.) (2007): *Psychologiczne aspekty dwujęzyczności*. Gdańsk: Gdańskie Wyd. Psychologiczne.

Kurcz, Ida/Okuniewska, Hanna (red.) (2011): *Język jako przedmiot badań psychologicznych. Psycholingwistyka ogólna i neurolingwistyka*. Warszawa: SWPS Academica.

Piskorska, Agnieszka (2016): *Po co rozmawiamy? O funkcjach komunikacji w ujęciu teorii relewancji*. Wyd. Tertium. Kraków.

Smuk, Maciej (2016): *Od cech osobowości do kompetencji savoir-etre*. Wyd. Werset.

Zurer Pearson, Barbara (2008): *Jak wychować dziecko dwujęzyczne?*

Żylińska Marzena (2013): *Neurodydaktyka – Nauczanie i uczenie się przyjazne mózgowi*. Wyd. Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Toruń.

Media Rodzina.

Źródła internetowe:

Czasopismo Języki Obce w Szkole: www.jows.pl

Blog autorstwa psycholingwistów: F. Grosjean`a i A. Pavlenko
<https://www.psychologytoday.com/intl/blog/life-bilingual>

Portale Laboratorium Psychologii Języka i Dwujęzyczności: Instytut Psychologii Uniwersytetu Jagiellońskiego:

<http://langusta.edu.pl/>, <http://dwujezycznosc.info/>

FREPA. System opisu pluralistycznych podejść do języków i kultur:

[file:///C:/Users/Ja/Downloads/FREPA%20\(4\).pdf](file:///C:/Users/Ja/Downloads/FREPA%20(4).pdf)

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej

Sposób określenia liczby punktów ECTS

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (30 h) + konsultacje z prowadzącym (2 h) + udział w egzaminie (2 h)	34
Przygotowanie do laboratorium, ćwiczeń, zajęć	
Przygotowanie do kolokwium i egzaminu	12
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	8
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	54
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (34 h)	1,36
Zajęcia o charakterze praktycznym (20 h)	0,8

Objaśnienia:

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji „Liczba punktów ECTS” suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

SYLABUS ZAJĘĆ/GRUPY ZAJĘĆ

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Zakład Filologii			
Kierunek studiów	Filologia			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	Rejestry języka			
Course / group of courses				
Kod zajęć / grupy zajęć		Kod Erasmusa		
Punkty ECTS	2	Rodzaj zajęć¹		
Rok studiów	1	Semestr	II	
Forma prowadzenia zajęć²	Liczba godzin [godz.]	Punkty ECTS	Semestr	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	15	2	II	Zaliczenie z oceną
Koordinator	Dr Elżbieta Kwinta			
Prowadzący	Dr Elżbieta Kwinta			
Język wykładowy	polski			

Objaśnienia:

¹ Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

² Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytorialne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Brak			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się
1	ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o zróżnicowaniu języka (o jego odmianach i stylach)	FI1_W01	Ocena ćwiczeń analitycznych odwołujących się do materiału językowego. Ocena referatu dotyczącego odmiany języka wybranej przez studenta.
2	potrafi diagnozować, analizować, oceniać różnorodne zjawiska językowe występujące we współczesnej polszczyźnie	FI1_U02	Ocena ćwiczeń analitycznych odwołujących się do materiału językowego. Ocena referatu dotyczącego odmiany języka wybranej przez studenta.

Stosowane metody osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)
- dyskusja; - ćwiczenia konwersatoryjne, - ćwiczenia praktyczne.
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się
Kryteria oceny: - ocena rozumienia omawianych zagadnień; - ocena referatu wygłoszonego przez studenta. Kryteria oceny ćwiczeń i referatu zgodne z kryteriami oceniania przyjętymi w ZFP.
Warunki zaliczenia
Warunki zaliczenia: - ocena ciągła (obejmująca bieżące przygotowanie studenta do zajęć i poprawne wykonywanie przez niego ćwiczeń praktycznych); - pozytywna ocena z referatu przygotowanego przez studenta.
Treści programowe (skrócony opis)
Warianty językowe i ich ocena.
Contents of the study programme (short version)
Language variants and their evaluation.
Treści programowe (pełny opis)
Pojęcia podstawowe. Język ogólny. Wewnętrzne warianty (podsystemy) języka narodowego. Odmiany i style. Klasyfikacje odmian współczesnej polszczyzny. Odmiany substancjalne (ustna i pisana). Odmiany terytorialne (regionalne, dialekty, gwary). Odmiany socjalne (socjolekty i profesjolekty; familekty, żargony). Style językowe.
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
Literatura podstawowa D. Zdunkiewicz-Jedynak, <i>Wykłady ze stylistyki</i> , Warszawa 2008. J. Bartmiński, S. Niebrzegowska-Bartmińska, <i>Tekstologia</i> , Warszawa 2009. M. Kucała, <i>Twoja mowa cię zdradza</i> , Kraków 1994. J. Anusiewicz, B. Siciński (red.), „Język a kultura”, t. 10: <i>Języki subkultur</i> , Wrocław 1994. J. Bartmiński, J. Szadura, red., <i>Warianty języka</i> , Lublin 2003. S. Grabias S., <i>Język w zachowaniach społecznych</i> , Lublin 2001. T. Piekot, <i>Język w grupie społecznej. Wprowadzenie do badań socjolektów</i> , Wałbrzych 2008. A. Wilkoń, <i>Typologia odmian językowych współczesnej polszczyzny</i> , Katowice 1987.
Literatura uzupełniająca J. Bralczyk, K. Mosiołek-Kłosińska, red., <i>Zmiany w publicznych zwyczajach językowych</i> , Warszawa 2001.

Dialekty i gwary polskie. Kompendium internetowe, red. H. Karaś, <http://www.dialektologia.uw.edu.pl>

S. Gajda, red., *Język polski*, Opole 2001.

E. Kołodziejek, *Człowiek i świat w języku subkultur*, Szczecin 2005.

K. Michalewski, red., *Współczesne odmiany języka narodowego*, Łódź 2004.

Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Lublin 2001.

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	językoznawstwo
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – ćwiczenia praktyczne (15 godz.) + konsultacje z prowadzącym (1 godz.)	16
Przygotowanie do ćwiczeń	12
Przygotowanie do kolokwium i egzaminu	-
Indywidualna praca własna studenta (studiowanie literatury, wykładów itp.)	15
Inne: przygotowanie referatu	8
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	51
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (16 godz.)	0,64
Zajęcia o charakterze praktycznym (35 godz.)	1,4

Objaśnienia:

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji „Liczba punktów ECTS” suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć

SYLABUS ZAJĘĆ/GRUPY ZAJĘĆ

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Humanistyczny			
Kierunek studiów	Filologia			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	Kultura europejska			
Course / group of courses	European Culture			
Kod zajęć / grupy zajęć		Kod Erasmusa		
Punkty ECTS	2	Rodzaj zajęć¹		obowiązkowe
Rok studiów	1	Semestr		II
Forma prowadzenia zajęć²	Liczba godzin [godz.]	Punkty ECTS	Semestr	Forma zaliczenia
W	15	2	II	Zaliczenie z oceną
Koordinator				
Prowadzący	dr Magdalena Szczepanik-Ninin			
Język wykładowy	język polski i elementy języków obcych			

Objaśnienia:

¹ Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

² Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
brak			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się
1.	zna w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy o kulturze zorientowane na zastosowania praktyczne w sytuacjach naznaczonych wielokulturowością	FI1_W02	Zaliczenie z oceną
2.	umie wykorzystywać posiadaną wiedzę celem formułowania i rozwiązywania problemów związanych z wielokulturowością	FI1_U01	zadanie projektowe, aktywność na wykładzie
3.	właściwie dobiera źródła, wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje	FI1_U02	sprawozdanie z projektu i jego prezentacja
4.	wykazuje się kreatywnością, umiejętnością krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów interkulturowych	FI1_K02	zadanie projektowe

Stosowane metody osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)
<p>Metody podające i eksponujące :</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykład informacyjny (PP), omówienie (przykłady, filmiki). <p>Metody problemowe :</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykład konwersatoryjny, - metoda sytuacyjna (analiza opisanej sytuacji, ciągu zdarzeń prowadząca do znalezienia rozwiązania) - metody aktywizujące : burza mózgów, dyskusja związana z wykładem. - metoda rozwiązywania problemów DT (<i>design thinking</i>). <p>Konsultacje indywidualne. Samodzielna praca studentów (samokształcenie).</p>
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się
<p>Wiedza: Egzamin pisemny. Umiejętności : Ocena projektu polegającego na rozwiązaniu wybranego problemu interkulturowego metodą <i>design thinking</i>. Kompetencje społeczne: Obecność na wykładach i udział w omawianiu proponowanych zagadnień lub rozwiązywaniu problemów. Kryteria ocen zgodne z regulaminem studiów.</p>
Warunki zaliczenia
<p>Warunki zaliczenia: Obecność na zajęciach, wykonanie projektu zgodnie z wymogami podanymi na zajęciach, pozytywna ocena z egzaminu.</p>
Treści programowe (skrócony opis)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Elementy tworzące tożsamość kulturową Europejczyków. 2. Przykłady kultury wysokiej i ich rola. 3. Kultura codzienna. 4. Wielokulturowość - szanse i zagrożenia.
Contents of the study programme (short version)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Items which make european culture identity. 2. Exemples of high culture et their meaning. 3. Ordinary culture. 4. Multiculturalism - opportunities and threats.
Treści programowe (pełny opis)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Korzenie kultury europejskiej (Grecja, Rzym, chrześcijaństwo); święta; położenie geograficzne i klimat; wyznaczniki czasu i przestrzeni; piśmiennictwo i zakres słownictwa; humanizm, emancypacja, indywidualizm. 2. Literatura i twórczość artystyczna – przykłady, pochodzenie kultury wysokiej, jej wpływ na kulturę codzienną i postrzeganie innych aktywności. Język jako wyznacznik statusu społecznego. 3. Savoir-vivre, kultura szkolna, relacje społeczne. 4. Wielokulturowość, spotkanie z „Innym” - empatia jako narzędzie służące wzbogacaniu własnej kultury i ograniczaniu nieporozumień, DT (<i>design thinking</i>).

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
J. Baszkiewicz, <i>Francja w Europie</i> , Ossolineum, 2006. Z. Bauman, <i>Europa : niedokończona przygoda</i> , z ang. Przełożył Tomasz Kunz, Wyd. Literackie, 2005. E.H.Gombrich, <i>Krótką Historią Świata</i> , z niem. przełożyła Barbara Ostrowska, Rebis, 2018.

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	językoznawstwo
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (30 h) + konsultacje z prowadzącym (w zależności od potrzeb) + udział w egzaminie (0,5 h)	15,5 h
Przygotowanie do zajęć (szukanie informacji, przygotowanie prezentacji projektu)	10 h
Przygotowanie do egzaminu	4 h
Indywidualna praca własna studenta (przygotowanie projektu, sprawozdanie, lektura)	25 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	54,5
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (15,5 h)	½ ECTS
Zajęcia o charakterze praktycznym (40 h)	1,3 ECTS *

Objaśnienia:

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji „Liczba punktów ECTS” suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

* Obliczenia punktów ECTS wykonujemy z dokładnością do jednej dziesiątej punktu według wyjaśnienia do wypełniania sylabusu.

SYLABUS ZAJĘĆ/GRUPY ZAJĘĆ

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Humanistyczny			
Kierunek studiów	Filologia; specjalizacja w zakresie filologia angielska; studia niestacjonarne			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	Gramatyka opisowa języka angielskiego – Fonetyka i fonologia			
Course / group of courses	Descriptive Grammar of English – Phonetics and Phonology			
Kod zajęć / grupy zajęć		Kod Erasmusa		
Punkty ECTS	2	Rodzaj zajęć¹	obowiązkowe	
Rok studiów	I	Semestr	II	
Formaprowadzenia zajęć²	Liczba godzin [godz.]	Punkty ECTS	Semestr	Forma zaliczenia
W	15	2	II	zaliczenie, egzamin

Koordynator	Grzegorz Nawrocki
Prowadzący	Grzegorz Nawrocki
Język wykładowy	angielski

Objaśnienia:

¹ Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

² Formaprowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
brak			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się
1	zna w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej w dziedzinie fonetyki i fonologii	F11_W02	egzamin
2	rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu fonetyki i fonologii	F11_W03	egzamin

Stosowane metody osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)
Wykład informacyjny z wykorzystaniem prezentacji (ppt) oraz demonstracja przykładów
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się
Egzamin pisemny: pytania otwarte lub zamknięte. Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie co najmniej 51% punktów.
Warunki zaliczenia
Uczestnictwo w wykładach (zaliczenie na końcu semestru); warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia
Treści programowe (skrótowy opis)
Kurs stanowi wprowadzenie do kluczowych zagadnień współczesnej fonetyki i fonologii, z jej dziedzinami i terminologią. Obejmuje zagadnienia związane z fonetyką artykulacyjną, akustyczną, percepcyjną; analizą segmentalną i prozodyczną; głównymi współczesnymi teoriami fonologicznymi stanowiącymi narzędzie do analizy teoretycznej języka; systemami transkrypcji dla zapisu dźwięku mowy.
Contents of the study programme (short version)
The course is an introduction to key terminology and major concepts of contemporary phonetics and phonology. It discusses principal aspects of articulatory, acoustic and perceptual phonetics, systems of phonetic transcription, segmental and prosodic analysis, main phonological theories, which serve as a tool in theoretical linguistic analysis.
Treści programowe (pełny opis)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Anatomia narządu mowy. 2. System głosek angielskich: Czworobok/trójkąt samogłoskowy (monoftongi, dyftongi, tryftongi) 3. System głosek angielskich: spółgłoski - miejsca i sposoby artykulacji. 4. Typy transkrypcji. Fonemy i alofony. 5. Mechanizmy przepływu powietrza, typy fonacji. 6. Długość czasu odsunięcia dźwięczności (VOT) 7. Koartykulacje (upodobnienia, łączenia, elizje). 8. Akcent wyrazowy: wyrazy proste, formy słabe, wyrazy złożone. 9. Struktura toniczna w języku angielskim 10. Hierarchia prozodyczna. 11. Fonetyka akustyczna; budowa fali głosowej. 12/13. Cechy widma akustycznego głosek i jego analiza. 14/15. Przegląd wybranych teorii fonologicznych.
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
<ol style="list-style-type: none"> 4. Ladefoged, P. (1993) <i>A Course in Phonetics</i>. Third edition. Fort Worth: Harcourt Brace College Publishers. 5. Clark, J., Yallop, C. (1995) <i>An Introduction to Phonetics and Phonology</i> (2nd edition). Oxford: Blackwell. 6. Gimson, A.C. (1980) <i>An Introduction to the Pronunciation of English</i>, London: Edward Arnold.

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej		
Sposób określenia liczby punktów ECTS		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (15 h) + konsultacje z prowadzącym (1 h) + udział w egzaminie (2 h)		18
Przygotowanie do egzaminu		20
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.		15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		53
Liczba punktów ECTS		
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		0,7
Zajęcia o charakterze praktycznym (35 h)		1,3

Objaśnienia:

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji „Liczba punktów ECTS” suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

SYLABUS ZAJĘĆ/GRUPY ZAJĘĆ

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Humanistyczny		
Kierunek studiów	Filologia; specjalizacja w zakresie filologia angielska; studia niestacjonarne		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	Gramatyka opisowa języka angielskiego – morfologia, składnia, semantyka		
Course / group of courses	Descriptive Grammar of English – Morphology, Syntax, Semantics		
Kod zajęć / grupy zajęć		Kod Erasmusa	
Punkty ECTS	2	Rodzaj zajęć¹	obowiązkowe
Rok studiów	I	Semestr	II
Formaprowadzenia zajęć²	Liczba godzin [godz.]	Punkty ECTS	Semestr
W	15	2	II
			Forma zaliczenia
			zaliczenie, egzamin
Koordynator	dr Grzegorz Cebrat		
Prowadzący	dr Grzegorz Cebrat		
Język wykładowy	angielski		

Objaśnienia:

¹ Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

² Formaprowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
brak			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się
1	zna w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej w dziedzinie morfologii, składni, semantyki	F11_W02	egzamin
2	rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu morfologii, składni, semantyki	F11_W03	egzamin

Stosowane metody osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)
Metody podające (wykład) z elementami ćwiczeń praktycznych (rozwiązywanie problemów, analiza przykładów)
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się
Egzamin pisemny w sesji letniej: pytania otwarte lub zamknięte. Wymagane jest 50% odpowiedzi pozytywnych.
Warunki zaliczenia
Studenci mają obowiązek uczęszczania na wykłady (obecność na wykładach odnotowuje się wpisem „za” do indeksu) i ćwiczenia. Dopuszcza się dwukrotne opuszczenie zajęć wyłącznie z przyczyn uzasadnionych i każdorazowo usprawiedliwione. Studenci podlegają ocenie ciągłej na podstawie aktywności na zajęciach. Po zakończeniu kursu studenci musi zdać egzamin pisemny.
Treści programowe (skrótowy opis)
Kurs omawia podstawowe zagadnienia z morfologii, składni oraz semantyki współczesnego języka angielskiego.
Contents of the study programme (short version)
The course investigates basic concepts of morphology (morphemes, word formation processes) syntax (word classes; phrase, clause and sentence types; rules governing syntactic structures) and semantics (lexical semantics) of the contemporary English language.
Treści programowe (pełny opis)
Morfologia: wewnętrzna struktura wyrazu (morfemy główne i afiksy). Podstawowe procesy morfologiczne (afiksacja, złożenia, przemiana kategoriałna, krzyżowanie wyrazów, derywacja wsteczna, skróty itp.) Składnia: Pojęcie kategorii gramatycznych (rzeczownik, określniki, liczebnik, zaimki, czasownik, przymiotnik, przysłówki, przyimek, spójnik, drugorzędne kategorie). Fraza i typy fraz. Zdanie proste i jego części. Grupa podmiotu i orzeczenia. Okoliczniki. Typy zdań złożonych. Relacje syntaktyczne. Funkcje w zdaniach. Semantyka: Sposoby organizowania słownictwa (pojedyncze wyrazy i ich asocjacje, pola semantyczne, rodziny wyrazów). Związki wyrazowe: synonimia, antonimia, homonimia, polisemia, meronimia, hyponimia, homonimia.
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
<p><i>a. podstawowa:</i></p> <p>The Internet Grammar of English, University College London, http://www.ucl.ac.uk/internet-grammar/home.htm</p> <p><i>b. uzupełniająca:</i></p> <p>Grzebieniowski, T. (1995) Słownictwo i słowotwórstwo angielskie. Herald G Dictionaries.</p> <p>Greenbaum, S. and Quirk, R. (1990) A Student's Grammar of the English Language, London: Longman.</p> <p>Greenbaum, S. (1996) The Oxford English Grammar, Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Huddleston, R. (1988) English Grammar: an Outline. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Hurford J.R., Heasley, B. (1990) Semantics a Coursebook. Cambridge: CUP.</p> <p>Tabakowska, E. (2001) Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa: Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, Kraków.</p>

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej		
Sposób określenia liczby punktów ECTS		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (15 h) + konsultacje z prowadzącym (1 h) + udział w egzaminie (2 h)		18
Przygotowanie do egzaminu		20
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.		15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		53
Liczba punktów ECTS		
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego		0,7
Zajęcia o charakterze praktycznym (35 h)		1,3

Objaśnienia:

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji „Liczba punktów ECTS” suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

SYLABUS ZAJĘĆ/GRUPY ZAJĘĆ

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Humanistyczny			
Kierunek studiów	Filologia; filologia angielska			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	Analiza porównawcza języka angielskiego i polskiego			
Course / group of courses	English-Polish Contrastive Analysis			
Kod zajęć / grupy zajęć		Kod Erasmusa		
Punkty ECTS	2	Rodzaj zajęć¹	obowiązkowe	
Rok studiów	2	Semestr	IV	
Forma prowadzenia zajęć²	Liczba godzin [godz.]	Punkty ECTS	Semestr	Forma zaliczenia
ĆP	30	2	IV	zaliczenie z oceną
Koordinator				
Prowadzący	Marta Pałucka			
Język wykładowy	angielski			

Objaśnienia:

¹ Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

² Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO –

ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Znajomość zagadnień z zakresu przedmiotów językoznawczych: Wstęp do językoznawstwa i Gramatyka opisowa języka angielskiego oraz podstaw gramatyki języka polskiego.			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się
4.	posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę na temat wybranych faktów i zjawisk z dziedziny językoznawstwa porównawczego zorientowaną na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej	F11_W01	Testy pisemne, ocena wypowiedzi ustnej
5.	umie wykorzystywać posiadaną wiedzę językoznawczą celem formułowania i rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów	F11_U01	Testy pisemne, ocena wypowiedzi ustnej, ocena udziału w dyskusji
6.	potrafi dokonać analizy porównawczej języka angielskiego i polskiego w wybranych obszarach, właściwie ocenić i wykorzystać informacje dotyczące porównywanych języków	F11_U02	Testy pisemne, ocena wypowiedzi ustnej, ocena udziału w dyskusji

Stosowane metody osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)
Metody podające – objaśnienie z wykorzystaniem prezentacji PP Metody problemowe – dyskusja dydaktyczna, analiza przypadków Metody praktyczne – ćwiczenia przedmiotowe E-learning – udostępnianie materiałów dydaktycznych
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się
<u>Wiedza</u> : testy pisemne – zadania sprawdzające znajomość i rozumienie terminologii językoznawczej; ocena wypowiedzi ustnej <u>Umiejętności</u> : testy pisemne – zadania sprawdzające praktyczne zastosowanie wiedzy: tłumaczenie wyrażenia i zdań z języka polskiego na język angielski, analiza i poprawa błędów w zdaniach w języku angielskim; ocena wypowiedzi ustnej i udziału w dyskusji; obecność na co najmniej 13 z 15 zajęć. Konieczne jest uzyskanie 60% punktów na testach.
Warunki zaliczenia
Zaliczenie z oceną na podstawie aktywnego udziału w zajęciach oraz wyników trzech testów pisemnych.
Treści programowe (skrótowy opis)
Podstawowe założenia językoznawstwa porównawczego. Analiza wybranych różnic i podobieństw występujących w gramatykach języków angielskiego i polskiego na poziomie zdania, grupy czasownikowej i rzeczownikowej, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów sprawiających trudności Polakom uczącym się języka angielskiego.
Contents of the study programme (short version)
Key terms in contrastive linguistics. Analysis of selected similarities and differences between English and Polish grammars with special attention being paid to these aspects of sentence and phrase structure which typically cause difficulties to Polish students of English.
Treści programowe (pełny opis)
Podstawowe pojęcia analizy kontrastywnej, kongruencja, ekwiwalencja, typy kontrastów, transfer. Struktura grupy rzeczownikowej i czasownikowej. Kategorie nominalne (przypadek, liczba, rodzaj) i werbalne (czas, aspekt, tryb, modalność). Cechy składniowe czasowników. Zgodność podmiotu z orzeczeniem. Szyk wyrazów i organizacja tematyczna zdania. Przedimki w języku angielskim a wyrażanie określoności w języku polskim.
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
Willim, E., E. Mańczak-Wohlfeld. <i>A Contrastive Approach to Problems with English</i> . Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. 1997. Fisiak, J., M. Lipińska-Grzegorek, T. Zabrocki. <i>An Introductory English-Polish Contrastive Grammar</i> . Warszawa: PWN. 1978. Nagórko, A. <i>Zarys gramatyki polskiej</i> . Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2003. Tabakowska, E. <i>Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa</i> . Kraków: UNIVERSITAS. 2001.

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	językoznawstwo
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – ćwiczenia praktyczne (30 h), konsultacje (1h)	31
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do testów	9
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (31h)	1,3 ECTS
Zajęcia o charakterze praktycznym (50h)	2 ECTS

Objaśnienia:

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji „Liczba punktów ECTS” suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

SYLABUS ZAJĘĆ/GRUPY ZAJĘĆ

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Humanistyczny			
Kierunek studiów	Filologia			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	Współczesne odmiany języka			
Course / group of courses	Modern Varieties of English			
Kod zajęć / grupy zajęć		Kod Erasmusa		
Punkty ECTS	2	Rodzaj zajęć ¹	W	
Rok studiów	2	Semestr	IV	
Formaprowadzenia zajęć ²	Liczba godzin [godz.]	Punkty ECTS	Semestr	Forma zaliczenia
Wykład	15	2	IV	Zaliczenie, egzamin
Koordynator	dr Grzegorz Cebart			
Prowadzący	dr Grzegorz Cebart			
Język wykładowy	Język angielski			

Objaśnienia:

¹ Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

² Formaprowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytorne, L - lektorat, S - seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO - ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P - ćwiczenia projektowe, ZT - zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR - praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Wymagana jest znajomość podstawowych pojęć z zakresu językoznawstwa, gramatyki opisowej oraz historii krajów angielskiego obszaru językowego			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się
1.	Student ma podstawową wiedzę na temat współczesnych odmian języka angielskiego, przyczyn powstania, rozwoju i różnicowania się odmian oraz tendencji rozwojowych.	F11_W01	Egzamin pisemny
2.	Student potrafi opisać i scharakteryzować najważniejsze cechy i właściwości danej odmiany języka.	F11_W02	Egzamin pisemny

3.	Student posiada umiejętność analizowania tekstu pisemnego w języku angielskim pod kątem charakterystycznych dla niego cech dialektycznych, stylistycznych, rejestru, itp.	F11_U02	Aktywność na zajęciach, test zaliczeniowy z ćwiczeń praktycznych
----	---	---------	--

Stosowane metody osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)	
Wykład tradycyjny (informacyjny) z wykorzystaniem prezentacji (PP), Praca z tekstami (analiza tekstów), Praca z podręcznikiem.	
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się	
Student uzyskuje zaliczenie z oceną z ćwiczeń praktycznych po pozytywnym zaliczeniu testu oraz z egzaminu pisemnego. W obydwu przypadkach obowiązuje skala: 51-60% - dst, 61-70- dst+, 71-80% db, 81-90% db+, 91-100% bdb.	
Warunki zaliczenia	
Obecność i aktywny udział w zajęciach. Test zaliczeniowy z ćwiczeń praktycznych obejmujący analizę językoznawczą tekstu/tekstów. Egzamin pisemny obejmuje całość zagadnień przedstawionych na wykładzie i jest w formie kilku pytań otwartych. Student musi uzyskać co najmniej 51% punktów z testu oraz z egzaminu.	
Treści programowe (skrótowy opis)	
Zajęcia koncentrują się na analizie odmian języka angielskiego w XX i XXI w., ze szczególnym uwzględnieniem odmian narodowych (zwłaszcza różnic pomiędzy angielszczyzną brytyjską a amerykańską), dialektów regionalnych, sociolektów, odmian środowiskowych i profesjonalnych.	
Contents of the study programme (short version)	
Lectures are focused on the development and growth of English in the 20. and 21. centuries, its contemporary varieties, and British and American English in particular. Classes concentrate on the analysis of selected examples of regional and social dialects, jargons, slangs, and other varieties of English.	
Treści programowe (pełny opis)	
Podstawowa terminologia. Język angielski a zapożyczenia. Wymowa Received Pronunciation a akcenty regionalne. Ekspansja języka angielskiego. Angielski jako język globalny. Współczesne narodowe odmiany języka angielskie (AusE, South, East and West African English, English in Asia). Historia amerykańskiej odmiany jęz. angielskiego. Podstawowe różnice między BrE a AmE. Pidżyny i kreole. Dialekty i ich rodzaje. Regionalne dialekty w Anglii. Slang. Odmiany profesjonalne (jargons). Analiza tekstów reprezentujących wybrane odmiany.	
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)	
a. podstawowa: Taitt, Delia. 1996. <i>The Shaping of English</i> . Tarnów: Progress.	
b. uzupełniająca: <i>The Cambridge Encyclopedia of the English Language</i> . Cambridge: CUP Freeborn, Dennis. 1992. <i>From Old English to Standard English</i> .	

London: Macmillan. Freeborn, Dennis. 1993. *Varieties of English*. London: Macmillan. Janicki, Karol. 1977. *Elements of British and American English*. Warszawa: PWN. McCrum, Robert; Cran, William and MacNeil, Robert. 1986. *The Story of English*. New York: Viking Penguin Inc. nagrania i materiały własne prowadzącego

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	językoznawstwo
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (15h.) + udział w egzaminie (2 h)	17
Przygotowanie do laboratorium, ćwiczeń, zajęć	10
Przygotowanie do kolokwium i egzaminu	10
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	15
Inne	0
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	52
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (17 h)	0,7
Zajęcia o charakterze praktycznym (35 h)	1.4

Objaśnienia:

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji „Liczba punktów ECTS” suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

SYLABUS ZAJĘĆ/GRUPY ZAJĘĆ

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Humanistyczny / Zakład Filologii			
Kierunek studiów	Filologia			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	Literatura krajów angielskiego obszaru językowego			
Course / group of courses	The literature of English-speaking countries			
Kod zajęć / grupy zajęć		Kod Erasmusa		
Punkty ECTS	5	Rodzaj zajęć ¹	obowiązkowe	
Rok studiów	2	Semestr	III, IV	
Forma prowadzenia zajęć ²	Liczba godzin [godz.]	Punkty ECTS	Semestr	Forma zaliczenia
W	30	2	III, IV	zaliczenie bez oceny po III, IV semestrze; egzamin po III, IV

				semestrze
Ć	30	3	III, IV	zaliczenie z oceną po III, IV semestrze; egzamin po III, IV semestrze
Koordynator	dr hab. Jaroslav Kusnir			
Prowadzący	dr hab. Jaroslav Kusnir, dr Shah Ahmed			
Język wykładowy	angielski			

Objaśnienia:

¹ Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

² Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się
1	posiada wiedzę na temat wybranych faktów i zjawisk dotyczących historii literatury krajów anglojęzycznych, ze szczególnym uwzględnieniem Wielkiej Brytanii oraz Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej	FI1_W01	egzamin
2	rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu literaturoznawstwa związaną z historią literatury krajów angielskiego obszaru językowego	FI1_W03	egzamin
3	właściwie dobiera źródła, wyszukuje, analizuje, selekcjonuje i wykorzystuje informacje	FI1_U02	testy pisemne, dyskusja, egzamin
4	posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków	FI1_U03	testy pisemne, dyskusja, egzamin
5	- wykazuje zainteresowanie życiem kulturalnym krajów angielskiego obszaru językowego, a w szczególności literaturą	FI1_K04	dyskusja

Stosowane metody osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)
W: wykład tradycyjny (informacyjny) z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i demonstracją przykładów
Ć: eksplikacja, objaśnienie, omówienie, dyskusja dydaktyczna w oparciu o literaturę

(konwersatorium), prezentacja
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się
<p><u>Wiedza</u>: pisemny egzamin końcowy po semestrze III, pisemny egzamin końcowy po semestrze III (próg zdawalności egzaminów wynosi 50% wartości testu/egzaminu)</p> <p><u>Umiejętności</u>: ocena udziału w dyskusji podczas ćwiczeń, pisemne testy zaliczeniowe po semestrze III, i IV, pisemny egzamin końcowy po semestrze III, i IV</p> <p><u>Kompetencje</u>: obserwacja podczas udziału w zajęciach</p>
Warunki zaliczenia
przygotowanie do zajęć, uczestnictwo w zajęciach, zaliczenie testów semestralnych i egzaminu końcowego
Treści programowe (skrócony opis)
Celem kursu w semestrze III jest zapoznanie studentów z wybranymi kierunkami rozwoju i zjawiskami występującymi w historii literatury angielskiej na przestrzeni wieków aż po czasy współczesne. W semestrach IV kurs ma na celu przedstawić historię literatury amerykańskiej począwszy od historiografii Purytanów aż po współczesne pisarstwo. Ćwiczenia stanowią uzupełnienie wykładów, umożliwiając szczegółowe omówienie i lepsze zrozumienie wybranych tekstów.
Contents of the study programme (short version)
Semester III presents a brief survey of selected directions in the development of the English literary canon, from its beginnings until the present times. Semester IV presents the historical development of American literature from Puritan historiography to contemporary writing. Section meetings which complement the lecture enable a more detailed in-class discussion of selected texts, resulting in better comprehension.
Treści programowe (pełny opis)
<p>Semestr III:</p> <p><u>Wykłady</u> przedstawiają wybrane kierunki rozwoju w literaturze angielskiej od początków piśmiennictwa do końca XVIII wieku i koncentrują się na kluczowych zjawiskach i najwybitniejszych twórcach tego okresu. Omawiane tematy obejmują staroangielską poezję heroiczną, twórczość Geoffreya Chaucera, dramat elżbietański i twórczość Williama Szekspira, twórczość poetów metafizycznych, twórczość Johna Milтона, rozwój satyry i prozy w okresie neoklasycyzmu, początki powieści i preromantyzm, główne zjawiska i kierunki rozwoju w literaturze angielskiej od okresu romantyzmu po literaturę współczesną i koncentrują się na kluczowych zjawiskach i najwybitniejszych twórcach tego okresu. Omawiane tematy obejmują poezję romantyczną, powieść wiktoriańską, poezję i prozę modernistyczną oraz elementy literatury powojennej.</p> <p><u>Ćwiczenia</u> poświęcone są omawianiu wybranych tekstów (lub ich fragmentów), które ilustrują zagadnienia przedstawiane na wykładach. Studenci zdobywają podstawową wiedzę o kanonie literatury angielskiej, co umożliwia im lepsze zrozumienie kultury i historii brytyjskiej. Omawianie tekstów literackich stanowi także formę pracy nad podnoszeniem kompetencji językowych.</p> <p>Semestr IV:</p> <p><u>Wykłady</u> przedstawiają podstawowe zjawiska w historii literatury amerykańskiej, od purytańskiej hagiografii po wiek XIX, najważniejsze trendy i konwencje literackie, oraz wybitnych autorów i ich dzieła, uwzględniając w dużym stopniu tło historyczne i kulturowe poszczególnych epok literackich. Chronologiczny przegląd głównych nurtów i konwencji w literaturze amerykańskiej od XVII wieku</p>

po wiek XIX (literatura purytańska, oświecenie, wczesny romantyzm), literaturę powojenną, najważniejsze trendy i konwencje literackie, oraz wybitnych autorów i ich dzieła, uwzględniając w dużym stopniu tło historyczne i kulturowe poszczególnych epok literackich. Chronologiczny przegląd głównych nurtów i konwencji w literaturze amerykańskiej od XIX wieku po dzień dzisiejszy (amerykański transcendentalizm, realizm, modernizm, literatura powojenna), wraz z ich najwybitniejszymi przedstawicielami. Studenci zdobywają podstawową wiedzę na temat literatury amerykańskiej oraz pogłębiają swoje rozumienie zależności pomiędzy historią i kulturą USA a literaturą tego kraju.

Ćwiczenia poświęcone są omówieniu wybranych tekstów (lub ich fragmentów), które ilustrują rozwój poezji, powieści i dramatu amerykańskiego, oraz innych form pisarstwa charakterystycznych dla początków literatury amerykańskiej (np. tekstów historiograficznych i relacji z podróży). Materiałem wyjściowym do zajęć są wybrane teksty z literatury amerykańskiej.

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

Semestr III:

Bela, Teresa i Zygmunt Mazur (red.), *The College Anthology of English Literature*

The Norton Anthology of English Literature (różne wydania)

Alexander, Michael, *A History of English Literature*. Palgrave Macmillan, 2007

Semestr IV:

The Norton Anthology of American Literature (różne wydania)

Mazur, Zygmunt (red.), *The College Anthology of American Literature*

Kopcewicz, Andrzej, Marta Sienicka, *Historia literatury Stanów Zjednoczonych w zarysie;*

Salska, Agnieszka (red.), *Historia literatury amerykańskiej XX wieku*, tom 1-2.

Ć:

Wybór tekstów (ogłaszany na początku zajęć)

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	literaturoznawstwo
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (30 h.) + ćwiczenia (30 h) + udział w egzaminie (4 h)	64
Przygotowanie do laboratorium, ćwiczeń, zajęć	20
Przygotowanie do kolokwium i egzaminu	30
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	16
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	130
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego(64 h)	2,5
Zajęcia o charakterze praktycznym (66 h)	2,6

Objaśnienia:

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji „Liczba punktów ECTS” suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

SYLABUS ZAJĘĆ/GRUPY ZAJĘĆ

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Humanistyczny Zakład Filologii – specjalność Filologia Angielska			
Kierunek studiów	Filologia			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	Historia krajów angielskiego obszaru językowego			
Course / group of courses	History of the English-speaking Countries			
Kod zajęć / grupy zajęć		Kod Erasmusa		
Punkty ECTS	2	Rodzaj zajęć¹	obowiązkowe	
Rok studiów	2	Semestr	III	
Forma prowadzenia zajęć²	Liczba godzin [godz.]	Punkty ECTS	Semestr	Forma zaliczenia
W	30	2	III	Zaliczenie, egzamin
Koordynator	mgr Marcin Głodzik			
Prowadzący	mgr Marcin Głodzik			
Język wykładowy	angielski			

Objaśnienia:

¹ Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

² Formaprowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne

Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się
	zna w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów zorientowane na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej	F11_W02	- egzamin pisemny w formie: + zadań otwartych np. eseju, + krótkich ustrukturyzowanych pytań, + testów wielokrotnego wyboru lub wielokrotnej odpowiedzi, testu wyboru Tak/Nie i dopasowania odpowiedzi,
	uczestniczy w różnych przejawach i formach życia kulturalnego regionu i kraju, wykazuje zainteresowanie życiem kulturalnym krajów wybranego obszaru językowego oraz jest otwarty na różnorodność językowo-kulturową	F11_K04	-rozmowa nieformalna, - ocena aktywności na zajęciach, -obecność na zajęciach(np. wyrażona procentowo, itp.), -obserwacja zachowań,

Stosowane metody osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)

Metody podające:

- wykład tradycyjny (informacyjny) z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej i demonstracją przykładów,
- objaśnienie (wyjaśnienie, omówienie),
- opis

Metody eksponujące:

- materiał audiowizualny,

Metody praktyczne:

- pokaz, prezentacja (również artefaktów i replik historycznych),
- praca z krótkim tekstem dla ilustracji wybranych zagadnień historycznych

Samodzielna praca studentów (samokształcenie) w oparciu o wyznaczone materiały historyczne w języku angielskim

E-learning – metody i techniki kształcenia na odległość

- udostępnienie materiałów dydaktycznych,

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

Wiedza

egzamin pisemny

(oceniany zgodnie z kryteriami podanymi w Regulaminie studiów w PWSZ w Tarnowie lub w Strategii Rozwoju Instytutu)

Umiejętności i Kompetencje

(oceniane zgodnie z kryteriami podanymi w Regulaminie studiów w PWSZ w Tarnowie lub w Strategii Rozwoju Instytutu)

umiejętność krytycznej analizy treści historycznych w oparciu o sięganie do opracowań historycznych lub/i opinii ekspertów w celu lepszego rozumienia wpływu doświadczeń i zjawisk historycznych na współczesne ukształtowanie społeczeństw angielskiego obszaru językowego i ich oddziaływania na resztę świata w przeszłości i obecnie

Warunki zaliczenia

zgodnie z kryteriami podanymi w Regulaminie studiów w PWSZ w Tarnowie

Treści programowe (skrócony opis)

Ważniejsze wydarzenia z historii krajów angielskiego obszaru językowego, w szczególności Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych, (oraz wybranych zagadnień dotyczących Irlandii, Kanady, Australii i Nowej Zelandii), ich umiejscowienie w czasie, kontekst społeczno-polityczny, geneza, przebieg, konsekwencje dla życia politycznego i społecznego oraz kultury obszaru językowego, ważniejsze pojęcia i terminy związane z historią tych krajów, daty i nazwy miejsc związanych z konkretnym kontekstem historycznym, nazwiska oraz dokonania ważniejszych osób powiązanych z historią tych angielskojęzycznych krajów i ich wpływem na dzieje świata.

Contents of the study programme (short version)

The course is meant to present significant historical events of the English-speaking peoples, in reference to Great Britain and the USA in particular, (including selected historical issues pertaining to Ireland, Canada, Australia and New Zealand), their setting in time, socio-political context, the genesis, development and consequences for political and social life and culture of the English speaking countries, important concepts and terms related to the history of these countries, dates and place names associated with a specific historical context, names and achievements of historical figures associated with the history of these English-speaking countries and their impact on the history of the world.

Treści programowe (pełny opis)

Wielka Brytania:

- Prehistoria Wielkiej Brytanii.
- Osadnictwo celtyckie.
- Rzymska Brytania.
- Osadnictwo anglosaskie.
- Wczesne chrześcijaństwo w Brytanii.
- Najazdy Wikingów; powstanie dynastii Wessexu.
- Najazdy duńskie. Anglia w XI wieku.
- Najazd Normanów. System feudalny.
- Henryk II. Imperium Plantagenetów.
- Król Jan I i Magna Carta.
- Henryk III. Konflikt z baronami.
- Edward I. Ekspansja w Walii i Szkocji.
- Wojna stuletnia.
- Dżuma. Powstanie chłopskie. Herezja Wycliffa.
- Koniec i skutki wojny stuletniej.

- Wojny Róż. Ryszard III. Bitwa pod Bosworth.
- Anglia pod rządami Henryka VII Tudora.
- Henryk VIII i zerwanie stosunków z Rzymem.
- Renesans i Reformacja w Anglii.
- Elżbieta I. Atak hiszpańskiej Armady.
- Rządy pierwszego ze Stuartów.
- Konflikt Karola I z parlamentem.
- Wielka wojna domowa.
- Cromwell i Anglia republikańska.
- Restauracja monarchii i najazd Wilhelma Orańskiego.
- Konflikt z Francją. Wojna siedmioletnia.
- Rewolucja francuska i wojny napoleońskie.
- Gladstone i Disraeli. Anglia wiktoriańska.

- Imperium Brytyjskie: kolonizacja świata, potęga militarna, gospodarcza i kulturalna – historia a tradycja i mity
- Reformy liberalne i Pierwsza Wojna Światowa.
- Druga Wojna Światowa i jej skutki dla Imperium Brytyjskiego.

- Anglia a Walia i Szkocja: na 'zawsze' razem czyli 'osobno'?

- Irlandia a Anglia: długa historia 'trudnych i bolesnych' relacji – czy to już ich koniec?

-Kanada: od kolonii do Brytyjskiej Wspólnoty Narodów – przegląd najważniejszych wydarzeń

-Australia i Nowa Zelandia: od kolonii do Brytyjskiej Wspólnoty Narodów – przegląd najważniejszych wydarzeń

-Historyczna spuścizna 'brytyjskości' dla dziejów świata

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej:

- Początki Ameryki. Kontekst geograficzny. Przybywają pierwsi „imigranci”. Prehistoria Ameryki. Ameryka przedkolumbijska: etapy rozwoju.
- Kultury prekolumbijskie. Dzicy czy cywilizowani? Indiańskie cywilizacje powstają i upadają w obu Amerykach. Kontynent amerykański w przeddzień odkrycia. Indiańskie plemiona i kultury w Ameryce Północnej.
- Czy Ameryka została odkryta? Kolumb i 1492. Tradycja, mit a dowody historyczne.

- Przyczyny ekspansji europejskiej. Wcześni odkrywcy odwiedzają Amerykę. Rozpoczyna się Wiek Odkryć.
- Odkrycie czy holokaust Ameryki? Wiek Hiszpanii. Podbój i choroby, złoto i chciwość.
- Upadek starożytnych cywilizacji amerykańskich. Hiszpanie odkrywają i podbijają. Francuzi głoszą Boga i rozwijają handel. Anglicy poszukują nowych ziem dla osadnictwa.
- Pierwsze francuskie i angielskie osiedla w Ameryce i proces dalszej kolonizacji.
- 'Virginia Colony'. Wczesne wysiłki kolonizacyjne. Wkład Johna Smitha. Pierwszy polski ślad w Ameryce.
- Podróż 'Mayflower', kolonia Plymouth oraz 'Massachusetts Bay Colony'.
- Kolonie purytanów, 'Pielgrzymów' w Nowej Anglii. Nietolerancja Nowego Świata. Salem.
- Życie w koloniach – doświadczenia 'Nowego Świata'. Angielskie kolonie mnożą się i obejmują coraz więcej terytoriów. Rodzaje kolonii. Polacy w Nowym Amsterdamzie i w holenderskiej służbie. Polskie społeczności w kolonii nowojorskiej.
- Ekspansja i konflikty z Indianami. Indianie bezskutecznie walczą o swoją ziemię. Przesuwanie granicy na zachód. Polscy pionierzy na amerykańskiej ziemi.
- Życie kolonialne i warunki są zróżnicowane. Południe jest podzielonym społeczeństwem rolniczym. Rebelia Bacon-a. System plantacji. Rozpoczyna się handel niewolnikami z Afryki. Czarne niewolnictwo rozwija się stopniowo i rozkwita na Południu.
- Północ rozwija handel - rozwija się 'handlowy trójkąt'. Zróżnicowanie imigracji. Anglia tworzy imperium kolonialne. Merkantylizm. Akty nawigacyjne.
- Kolonie na drodze separacji od Wielkiej Brytanii. Wiek oświecenia w Ameryce. Koloniści i nowe idee. „Wielkie Przebudzenie”. System edukacyjny rozwija się. Słowo pisane. Benjamin Franklin symbolem amerykańskiego oświecenia. Życie kolonialne kształtuje nowy 'amerykański charakter'.
- Wojna 'francuska i Indiańska'/Wojna Siedmioletnia. Anglia pokonuje Francję na kontynencie amerykańskim. Kto i jak powinien rządzić? Kto i ile powinien płacić?
- To rewolucji. Wielka Brytania zaostrza kontrolę i nakłada podatki. Napięcie między Wielką Brytanią a koloniami wzrasta. Poważne incydenty i bojkoty. Pamflety polityczne. Boston Tea Party/'Herbatka Bostońska' i brytyjska reakcja.
- Kolonie organizują opór wobec Wielkiej Brytanii. Amerykańscy Patriotci ścierają się z armią brytyjską. Pierwszy rozlew krwi. Podziały wśród kolonistów: patriota czy lojalista?
- Amerykańska Wojna o Niepodległość? Rewolucja Amerykańska? Wojna Domowa? Przyczyny walki. Ostatnie wątpliwości zostają przezwyciężone. W koloniach amerykańskich toczy się wojna na pełną skalę. Polscy bohaterowie w amerykańskiej wojnie o niepodległość: T. Kościuszko, K. Pułaski i inni.
- Deklaracja Niepodległości. Amerykańskie kolonie ponoszą liczne porażki. Saratoga. Wsparcie francuskie. Błędy brytyjskie. Yorktown. Kolonie amerykańskie pokonują Imperium Brytyjskie.
- Początki nowego narodu (?). 'Naród' przeżywa krytyczny okres. Problemy wewnętrzne i konflikty. Spory polityczne. Na drodze do amerykańskiej konstytucji.
- Artykuły Konfederacji. Delegaci sporządzają projekt Konstytucji. Konwencja konstytucyjna i ratyfikacja. Początki amerykańskiej demokracji. Nowy ustrój.
- Era federalistyczna. Prezydent Waszyngton i Adams przejmują kontrolę. Waszyngton definiuje prezydenturę. Hamilton kształtuje politykę gospodarczą.
- Rozwijają się pierwsze partie polityczne. Początki systemu dwupartyjnego. Schyłek federalistów. Polscy uchodźcy polityczni i imigranci tworzą społeczności w USA.
- Lata Jeffersona, Madisona i Monroe. Prezydent Jefferson prowadzi naród. Zachód zostaje otwarty dla dalszego osadnictwa. Stany Zjednoczone wkraczają w wojnę 1812 r. Wzrost uczuć narodowych. Dwie drogi rozwoju: Kompromis z Missouri.
- Epoka Jacksona. Rozwija się nowy system dwupartyjny. Jackson kształtuje nowy styl prezydencki. Prawa stanowe i spory bankowe wywołują konflikty. Następcy Jacksona podążają za jego przykładem.
- Ekspansja i konflikt. Usuwanie wschodnich Indian. Rozpoczyna się ruch abolicyjny. Duch ekspansji przenika do Teksasu. Naród rozszerza się na zachód do Pacyfiku. Wojna z Meksykiem prowadzi do nowych terytoriów. Kompromis z 1850 r. opóźnia kryzys. Powstają nowe polskie społeczności: nowe projekty osadnicze i ich rozwój.
- Dekada kryzysu. Unia dzieli. Rozpoczyna się wojna secesyjna. Cele wojny zmieniają się. Krwawe kampanie. Gettysburg. Lincoln 'ratuje' Unię. Radykalna rekonstrukcja. Polscy dowódcy, oficerowie i żołnierze walczą po obu stronach konfliktu.
- Motyw 'the passing of the Old Frontier'. Indiańskie ziemie są najeżdżane, a traktaty łamane. Indianie podejmują ostatnią walkę o przetrwanie. Dziki Zachód zostaje 'ujarzmiony'.
- W drodze Na arenę światową. Nowa era przemysłowa. USA staje się światową potęgą. Przybywają nowe fale polskich imigrantów: droga do amerykańskiego snu jest trudna i niebezpieczna, ale przyciąga jeszcze więcej osadników - różne rodzaje imigracji gospodarczej i politycznej.
- Stany Zjednoczone zdobywają rolę światowego przywódcy w XX wieku. Polityka, gospodarka, udział w konfliktach zbrojnych

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

D. McDowall, An Illustrated History of Britain.
 W. Lipoński, Narodziny Cywilizacji Wysp Brytyjskich.
 M. Misztal, An Outline of British History.
 K.O. Morgan, The Oxford Illustrated History of Britain.

 B.O'Callaghan, An Illustrated History of the United States.
 G.Tindall, America. A Narrative History.
 D.Boorstin, An American Primer.
 E.Hammond, A Brief History of the United States.
 J.Wytwal, Poles in American History and Tradition.

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej

Nauki o kulturze/historia

Sposób określenia liczby punktów ECTS

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach -wykład (30 h.) + inne + udział w egzaminie (4h)	34
Przygotowanie do laboratorium, ćwiczeń, zajęć	
Przygotowanie do kolokwium i egzaminu	15
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	10
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	59
Liczba punktów ECTS 6	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego(34h)	1,2
Zajęcia o charakterze praktycznym (25 h)	0,9

Objaśnienia:

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji „Liczba punktów ECTS” suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

SYLABUS ZAJĘĆ/GRUPY ZAJĘĆ

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Humanistyczny / Zakład Filologii			
Kierunek studiów	Filologia			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	Wiedza o krajach angielskiego obszaru językowego			
Course / group of courses	Culture of English-Speaking Countries			
Kod zajęć / grupy zajęć		Kod Erasmusa		
Punkty ECTS	8	Rodzaj zajęć¹	obowiązkowe	
Rok studiów	1	Semestr	I, II	
Forma prowadzenia zajęć²	Liczba godzin [godz.]	Punkty ECTS	Semestr	Forma zaliczenia
W	30	4	I, II	zaliczenie bez oceny po semestrze 1 i 2 egzamin pisemny po semestrze 1 i 2
Ć	30	4	I, II	zaliczenie z oceną po semestrze 1 i 2 egzamin pisemny po semestrze 1 i 2
Koordinator	mgr Marcin Głodzik			

Prowadzący	mgr Marcin Głodzik
Język wykładowy	angielski

Objaśnienia:

¹ Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

² Formaprowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się
	zna wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy o krajach angielskiego obszaru językowego	FI1_W02	egzamin pisemny, testy pisemne
	właściwie dobiera źródła, wyszukuje, analizuje, selekcjonuje i wykorzystuje informacje	FI_1U02	testy pisemne, ocena prezentacji, dyskusja
	potrafi tworzyć wypowiedzi ustne w języku angielskim, dotyczące zagadnień z zakresu wiedzy o krajach angielskiego obszaru językowego, z wykorzystaniem specjalistycznej terminologii, a także różnych źródeł	FI_1U08	ocena prezentacji, dyskusja
	wykazuje zainteresowanie życiem kulturalnym krajów angielskiego obszaru językowego oraz jest otwarty na różnorodność językowo-kulturową	FI1_K04	dyskusja, obserwacja
Stosowane metody osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)			
<p>W: wykład tradycyjny (informacyjny) z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i demonstracją przykładów</p> <p>Ć: eksplikacja, objaśnienie, omówienie, dyskusja dydaktyczna w oparciu o literaturę (konwersatorium), prezentacja, metoda analizy przypadków</p>			
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się			
<p><u>Wiedza</u>: pisemne testy zaliczeniowe, pisemne egzaminy końcowe po semestrze 1 i 2 (próg zdawalności egzaminów wynosi 55-60% wartości testu/egzaminu)</p> <p><u>Umiejętności</u>: pisemne testy zaliczeniowe i/lub ocena przedstawionej prezentacji po semestrze 1 i 2, ocena udziału w dyskusji podczas ćwiczeń, pisemne egzaminy końcowe po semestrze 1 i 2</p> <p><u>Kompetencje</u>: obserwacja podczas udziału w zajęciach</p>			
Warunki zaliczenia			
zgodnie z kryteriami podanymi w Regulaminie studiów w PWSZ w Tarnowie (przygotowanie do zajęć, uczestnictwo w zajęciach, zaliczenie testów semestralnych i egzaminu końcowego)			
Treści programowe (skrótowy opis)			
<p>W semestrze 1 kurs ma na celu zapoznanie słuchaczy z najważniejszymi aspektami życia w Zjednoczonym Królestwie, ze szczególnym uwzględnieniem jego wielokulturowej specyfiki. W semestrze 2 kurs ma na celu przedstawienie najważniejszych aspektów kultury Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Ćwiczenia stanowią uzupełnienie wykładów, umożliwiając szczegółowe omówienie i pogłębienie zrozumienia wybranych zagadnień.</p>			

Contents of the study programme (short version)

In Semester 1, the course presents a survey of basic aspects of life in the United Kingdom, with special emphasis on the country's multicultural character. In Semester 2, the course focuses on life in the United States of America, covering a range of its main aspects. Section meetings, which complement the lectures in each semester, facilitate better comprehension of issues covered during the lectures through presentations and a more detailed in-class discussion.

Treści programowe (pełny opis)

Semestr 1:

Wykłady przedstawiają kompendium wiedzy na temat Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej i rozpoczynają się od charakterystyki poszczególnych krajów tworzących jedno państwo. Kolejne omawiane zagadnienia obejmują podstawowe aspekty funkcjonowania państwa, takie jak ustrój i partie polityczne, władza ustawodawcza, wykonawcza i sędziowska, podział administracyjny i samorządy lokalne oraz dewolucja. Kolejna grupa tematów obejmuje gospodarkę i rozwój ekonomiczny Zjednoczonego Królestwa, podziały narodowe i klasowe oraz grupy etniczne, a także system edukacji i szkolnictwa wyższego, religię i sekularyzację, przemiany społeczne i obyczajowe oraz media jako czynnik opiniotwórczy. Kurs przedstawia także wybrane aspekty życia codziennego mieszkańców Zjednoczonego Królestwa, w tym sport i kulturę popularną, a także obyczaje i tradycje. Ostatnim tematem jest rola Wielkiej Brytanii w Europie i w świecie.

Ćwiczenia poświęcone są bardziej szczegółowemu i praktycznemu poznawaniu zagadnień przedstawionych na wykładach.

Semestr 2:

Wykłady przedstawiają kompendium wiedzy na temat Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, począwszy od charakterystyki poszczególnych regionów USA pod względem geografii, przyrody, klimatu, urbanistyki, oraz zróżnicowania populacji. Kolejne omawiane zagadnienia to ustrój państwa (federalny i stanowy), amerykański model demokracji, polityka, gospodarka, edukacja i system szkolnictwa. Wykłady omawiają również społeczeństwo amerykańskie i charakterystyczne dla niego zjawiska społeczno-kulturowe, również w kontekście religijnym. Kurs przedstawia także życie codzienne, obyczaje i tradycje mieszkańców USA, próbując definiować podstawowe wartości i przekonania Amerykanów oraz określić amerykańską tożsamość w oparciu o strukturę etniczną kraju, historię emigracji, oraz podziały społeczno-ekonomiczne.

Ćwiczenia poświęcone są bardziej szczegółowemu i praktycznemu poznawaniu zagadnień przedstawionych na wykładach.

Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)

Semestr 1:

Wykłady:

1. McDowall, David. *Britain in Close-up. An In-Depth Study of Contemporary Britain*. London: Longman, 2002
2. O'Driscoll, James. *Britain for Learners of English*. Oxford: OUP, 2009
3. GOV.UK (oficjalna strona informacyjna rządu Zjednoczonego Królestwa)

Ćwiczenia: encyklopedie, mapy, atlasy, bieżące przekazy prasowe, radiowe i telewizyjne, oficjalne strony internetowe wybranych instytucji i organizacji

Semestr 2: Wykłady:

1. Broomhead, P. *Life in Modern America*. 1995
2. Falk, F. *Spotlight on the USA*. 1998
3. Publikacje USIA: *An Outline of American Government, An Outline of American Geography, An Outline of American Economy*

Ćwiczenia: Konstytucja USA, oficjalne strony internetowe wybranych instytucji i organizacji

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	nauki o kulturze
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – wykład (30 h.) + ćwiczenia (30 h) + inne + udział w egzaminie (4h)	64
Przygotowanie do laboratorium, ćwiczeń, zajęć	35
Przygotowanie do kolokwium i egzaminu	40
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	60
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	199
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (64 h)	2,56
Zajęcia o charakterze praktycznym (135h)	5,4

Objaśnienia:

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji „Liczba punktów ECTS” suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

SYLABUS ZAJĘĆ/GRUPY ZAJĘĆ**Dane ogólne**

Jednostka organizacyjna	Instytut Humanistyczny		
Kierunek studiów	Filologia; specjalizacja w zakresie filologia angielska		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	Projekt zawodowy		
Course / group of courses	Profesjonal Project		
Kod zajęć / grupy zajęć		Kod Erasmusa	
Punkty ECTS	2	Rodzaj zajęć¹	obowiązkowe
Rok studiów	3	Semestr	V
Forma prowadzenia zajęć²	Liczba godzin [godz.]	Punkty ECTS	Semestr
			Forma zaliczenia

S	15	2	V	Zaliczenie z oceną
Koordinator				
Prowadzący				
Język wykładowy	język polski i język obcy specjalizacji			

Objaśnienia:

¹ Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

² Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytoryjne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
brak			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się
1.	umie wykorzystywać posiadaną wiedzę celem formułowania i rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów w zmiennych warunkach.	F11_U01	konspekt projektu realizacja projektu
2.	właściwie dobiera źródła, wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje.	F11_U02	zadania projektowe, sprawozdania z postępu prac
3.	dobiera i stosuje właściwe metody i narzędzia, techniki informacyjno-komunikacyjne niezbędne do wykonywania pracy w wybranej sferze działalności zawodowej w ramach realizowanego projektu.	F11_U04	prezentacja projektu
4.	potrafi współdziałać i pracować w grupie przyjmując w niej różne role	F11_U10	realizacja projektu
5.	krytycznie ocenia odbierane treści, zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	F11_K01	Dyskusje na zajęciach i rozmowy nieformalne
6.	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania zobowiązań społecznych oraz współorganizowania działań na rzecz społeczności lokalnej	F11_K03	decyzja o wyborze wykonania danego projektu, produkt finalny

Stosowane metody osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)
Metody podające – objaśnienia (wyjaśnienie, omówienie) Metoda problemowa Metoda symulacyjna Metoda eksponująca: materiał audiowizualny Projekt Konsultacje indywidualne Samodzielną pracę studentów (samokształcenie)
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się
Umiejętności : Ocena projektu - Analiza konspektu projektu / prezentacji i porównanie go z realizacją, poprawność językowa, ocena realizacji celów i założeń projektu / prezentacji. Oceny dokonuje komisja w składzie: nauczyciel akademicki, pozostali studenci oraz opcjonalnie przedstawiciel firmy. Kompetencje społeczne: Obecność na zajęciach i udział w dyskusjach, omawianiu problemów.
Kryteria ocen zgodne z regulaminem studiów.

Warunki zaliczenia	
Warunki zaliczenia: Obecność na zajęciach, wykonanie projektu zgodnie z wymogami podanymi na zajęciach.	
Treści programowe (skrócony opis)	
Zajęcia obejmują przygotowanie i przeprowadzenie projektu zawodowego, związanego z wykorzystaniem głównie j. obcego, zgodnego z wybraną specjalnością, w sytuacjach związanych z wykonywaniem zawodu; we współpracy z interesariuszami lub innymi kompetentnymi osobami.	
Contents of the study programme (short version)	
The aim of the course is to plan and carry out a professional project in a foreign language in accordance with a selected specialty module. The project should relate to a variety of situations encountered in working environment in cooperation with stakeholders or other competent persons.	
Treści programowe (pełny opis)	
<p>Studenci realizują jeden lub więcej (w zależności od liczebności grupy) wybranych projektów i prezentują / przeprowadzają je (w rzeczywistości lub jako symulację) w obecności pozostałych członków grupy, nauczyciela akademickiego i opcjonalnie przedstawiciela firmy – interesariusza lub innej osoby będącej w stanie ocenić projekt od strony merytorycznej i formalnej. Studenci planują wybrany projekt / prezentację :</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Przygotowanie stoiska reklamowego firmy – interesariusza na targach wraz z materiałami reklamowymi w językach + prezentacja 9. Przygotowanie informacji turystycznej miasta/regionu dla Centrum Informacji turystycznej w językach w celu zareklamowania miasta/regionu na targach turystycznych 10. Przygotowanie planu pobytu grupy turystycznej z kraju anglojęzycznego, niemieckojęzycznego lub francuskojęzycznego w Tarnowie i symulacja oprowadzenia grupy po mieście 11. Przygotowanie planu pobytu grupy turystycznej z kraju anglojęzycznego, niemieckojęzycznego lub francuskojęzycznego w okolicach Tarnowa/w regionie i symulacja wycieczki 12. Przygotowanie prezentacji o firmie – interesariuszu dla kontrahentów anglojęzycznych, niemieckojęzycznych lub francuskojęzycznych z użyciem fachowego słownictwa 13. Przygotowanie projektu lub prezentacji zgodnych z aktualnymi potrzebami firmy – interesariusza, z którym współpracujemy na tych zajęciach. 14. Inne projekty, spełniające założenia zajęć. <p>Przygotowanie projektu obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Ustalenie celów i założeń projektu 12. Konsultacje z przedstawicielem firmy – interesariuszem i nauczycielem akademickim w celu zdobycia konkretnej wiedzy potrzebnej do realizacji przygotowywanego projektu / prezentacji. W zależności od wybranego projektu studenci mogą wykorzystać doświadczenie zdobyte podczas odbywania praktyki zawodowej. 13. Wybór informacji, które mają zostać zawarte w projekcie / prezentacji 14. Wybór sposobu przeprowadzenia projektu / prezentacji 15. Rozdzielenie zadań do wykonania w celu przeprowadzenia projektu / prezentacji 16. Redakcja planu – konspektu wykonania projektu / prezentacji łącznie z przypisaniem konkretnych studentów do konkretnych zadań (nazwiska) 17. Scalenie zadań – przygotowanych części projektu 18. Konsultacje z przedstawicielem firmy – interesariuszem i nauczycielem akademickim – poprawność merytoryczna i językowa projektu / prezentacji 19. Przeprowadzenie/prezentacja projektu 20. Ewaluacja 	
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)	
<p>Barker, S., <i>Zarządzanie projektem : co dobry szef projektu wie, robi i mówi</i>, Tyt. oryg.: Brilliant project management : what the best project managers know, do and say Stephen Barker, Rob Cole; tł. Bogusław Solecki, Warszawa, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2010.</p> <p>Chalas, K., <i>Metoda projektów i jej egzemplifikacja w praktyce : w poszukiwaniu strategii edukacyjnych zreformowanej szkoły</i>, Warszawa, Wydaw. Nowa Era, 2000.</p> <p>Szymański, M. S., <i>O metodzie projektów : z historii, teorii i praktyki pewnej metody kształcenia</i>, Warszawa, Wydawnictwo Akademickie "Żak", 2010.</p>	
Dane jakościowe	
Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	językoznawstwo
Sposób określenia liczby punktów ECTS	

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach – seminarium (30 h) + konsultacje z prowadzącym (w zależności od potrzeb)	30h
Przygotowanie do zajęć (szukanie informacji, przygotowanie projektu w grupach) + konsultacje z interesariuszami (2 h)	12 h
Przygotowanie prezentacji projektu	3 h
Indywidualna praca własna studenta (konspekt, sprawozdania, lektura)	10 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	55
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (30 h)	1 ECTS
Zajęcia o charakterze praktycznym (55 h)	2 ECTS

Objaśnienia:

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji „Liczba punktów ECTS” suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

SYLABUS ZAJĘĆ/GRUPY ZAJĘĆ

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Humanistyczny			
Kierunek studiów	Filologia Angielska			
Nazwa zajęć / grupy zajęć	Seminarium dyplomowe			
Course / group of courses	Diploma seminar			
Kod zajęć / grupy zajęć		Kod Erasmusa		
Punkty ECTS	3	Rodzaj zajęć¹	Ćwiczenia praktyczne	
Rok studiów	3	Semestr	V, VI	
Formaprowadzenia zajęć²	Liczba godzin [godz.]	Punkty ECTS	Semestr	Forma zaliczenia
ĆP	15	2	V	Zaliczenie z oceną
ĆP	15	2	VI	Zaliczenie z oceną
Koordynator	dr hab. Jaroslav Kusnir			
Prowadzący	dr hab. Jaroslav Kusnir, dr Grzegorz Cebrat			
Język wykładowy	angielski			

Objaśnienia:

¹ Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

² Formaprowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytorialne, L - lektorat, S - seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO -

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne			
Zaliczony II rok studiów			
Szczegółowe efekty uczenia się			
Lp.	Student, który zaliczył zajęcia zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do:	Kod efektu dla kierunku studiów	Sposób weryfikacji efektu uczenia się
1	posiada w zaawansowanym stopniu wiedzę na temat wybranych faktów i zjawisk z dziedziny językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz dotyczących ich teorii stanowiącą podstawową wiedzę ogólną z zakresu wyżej wymienionych dyscyplin naukowych zorientowaną na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej	F11_W01	
2	zna w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów zorientowane na zastosowania praktyczne w wybranej sferze działalności zawodowej	F11_W02	
3	rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa zwiadaną z wybraną sferą działalności zawodowej	F11_W03	
4	rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej, intelektualnej i prawa autorskiego	F11_W07	
5	właściwie dobiera źródła, wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje.	F11_U02	

6	posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków	F11_U03	
7	potrafi przygotowywać typowe prace pisemne w języku polskim i języku obcym dotyczące zagadnień szczegółowych z użyciem specjalistycznej terminologii, a także różnych źródeł	F11_U07	
8	potrafi tworzyć wypowiedzi ustne w języku polskim i języku obcym, dotyczące zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem specjalistycznej terminologii, a także różnych źródeł	F11_U08	
9	krytycznie ocenia odbierane treści, zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	F11_K01	
10	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, wykazuje się kreatywnością, umiejętnością krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów	F11_K02	

Stosowane metody osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (metody dydaktyczne)
metody podające: objaśnienie lub wyjaśnienie - metody problemowe: klasyczna metoda problemowa, - dyskusja dydaktyczna - metoda przewodniego tekstu, - metody praktyczne: seminarium
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się
Ocenianie ciągłe na podstawie referowania / prezentacji wybranych tematów, referowanie wyników własnych badań. Oceny: zgodnie z kryteriami oceny wypowiedzi pisemnych i ustnych na kierunku filologia, obowiązującymi w IH PWSZ w Tarnowie.
Warunki zaliczenia
Pozytywna ocena prezentacji, testu ze sposobów dokumentacji źródeł oraz bibliografii. Pozytywna ocena spisu treści i pierwszego rozdziału pracy dyplomowej(semestr I), uzyskanie pozytywnej oceny całości pracy dyplomowej (semestr II)
Treści programowe (skrótowy opis)
Przygotowanie merytoryczne i warsztatowe do pisania prac naukowych na poziomie licencjackim, w szczególności do napisania pracy dyplomowej i do egzaminu dyplomowego
Contents of the study programme (short version)
Preparing a BA thesis.
Treści programowe (pełny opis)
Zasady pisania prac dyplomowych: - wybór tematu pracy - postawienie pytania badawczego - główne założenia i cele pracy - metodologia badań - gromadzenie literatury - dokumentacja źródeł - techniki pisania pracy.
Literatura (do 3 pozycji dla formy zajęć – zalecane)
Gibaldi, Joseph, MLA Handbook for Writers of Research Papers. The Modern Language Association of America, 2009.

Dane jakościowe

Przyporządkowanie zajęć/grupy zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	
Sposób określenia liczby punktów ECTS	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [w godz.]
Bezpośredni kontakt z nauczycielem: udział w zajęciach –ćwiczenia (30h) + konsultacje z prowadzącym (2h)	32
Przygotowanie do laboratorium, ćwiczeń, zajęć	30
Przygotowanie do kolokwium i egzaminu	
Indywidualna praca własna studenta z literaturą, wykładami itp.	40

Inne	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	102
Liczba punktów ECTS	
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego(32 h)	1,28
Zajęcia o charakterze praktycznym (70 h)	2,8

Objaśnienia:

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji „Liczba punktów ECTS” suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i o charakterze praktycznym nie musi równać się łącznej liczbie punktów ECTS dla zajęć/ grupy zajęć.

Pozostałe zajęcia

SYLABUS ZAJĘĆ/GRUPY ZAJĘĆ

Dane ogólne

Jednostka organizacyjna	Instytut Humanistyczny		
Kierunek studiów	Filologia; specjalizacja w zakresie filologia angielska; studia niestacjonarne		
Nazwa zajęć / grupy zajęć	Język angielski w turystyce i kulturze		
Course / group of courses	English in Tourism and Culture		
Kod zajęć / grupy zajęć		Kod Erasmusa	
Punkty ECTS	2	Rodzaj zajęć¹	obowiązkowe
Rok studiów	2	Semestr	III
Formaprowadzenia zajęć²	Liczba godzin [godz.]	Punkty ECTS	Semestr
ĆP	30	2	III
Koordynator	mgr Renata Cierpich		
Prowadzący	mgr Renata Cierpich		
Język wykładowy	język angielski		

Objaśnienia:

¹ Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.² Forma prowadzenia zajęć: W - wykład, Ć - ćwiczenia audytorne, L - lektorat, S – seminarium/ zajęcia seminaryjne, ĆP - ćwiczenia praktyczne (w tym zajęcia wychowania fizycznego), ĆS - ćwiczenia specjalistyczne (medyczne/ kliniczne), LO – ćwiczenia laboratoryjne, LI - laboratorium informatyczne, ZTI - zajęcia z technologii informacyjnych, P – ćwiczenia projektowe, ZT – zajęcia terenowe, SK - samokształcenie (i inne), PR – praktyka

Dane merytoryczne

Wymagania wstępne